

יד ימין היא החולמת

משה דיין אוהב את הטלוויזיה, והטלוויזיה אוהבת את משה דיין. הוא פורח על המסך הקטן כשם שעסקנים אחרים פורחים בשיבות מיסלגותיות, באסיפות עם, מעל דוכן הכנסת או בעצרת אר"ם.

המסך הקטן מתאכזר ליגאל אלון, סובל את אבא אבן, עושה צדק לפינחס ספיר ולגולדה מאיר. אבל הוא מחמיא למשה דיין. הוא מעלים את גופו, מבליט את הרטייה השחורה. מעניק לו שובבות-נעורים החסרה לו אנושית שאינה קיימת אצלו במגע אישי.

זוהי אהבה הדדית. על כן טבעי הוא שדיין מופיע על המסך יותר מכל עסקן אחר בארץ. בלילה שבת האחרון הופיע פעמיים.

לכאורה לא היה קשר בין שתי ההופעות. הראשונה הייתה ראיון, בעיקבות הפעולה בביירות. השנייה הייתה סיקור נאומו במוזכרות מיפגת-העבודה, בעניין ההתנחלות.

אך למעשה היו שתי ההופעות קשורות — והן מגלות את המגמה שאפשר לקרוא לה "תוכנית דיין" לפיתרון בעיות המדינה ודיין.

בעל מעגל הקסמים

על פעולת ביירות לא אמר דיין שום דבר חדש או מעניין. אפשר היה לחמוה מדוע מצא בכלל לנחוצ להופיע על המסך, לולא החלק השני של הדברים. שם היה גילוי ממש.

הפעם הופיע דיין המסוכן, גלוי-הלב, האיש המבין את הכל והסולח את הכל. הוא דיבר על האכל הרב שהציף את הגדה המערבית אחרי הריגת שלושת מנהיגי פתח, על מודעות-האבל ושאר גילויי דעת-הקהל.

דיין לא כעס על כך. בהחלט לא. הוא הבין לרגשות הפלסטינים, והוא אפילו קרא להם בשם המפורש, הרף כל הודעות גולדה מאיר שהפלסטינים אינם קיימים.

כאינו באירצון הוסיף: "צריכים להסיק מזה מסקנות..." אך הוא לא אמר מה הן המסקנות הדרושות. איש מבין וסולח כמוהו, אינו ממהר להסיק.

אבל מתוך הדברים עצמם יכול היה הצופה הנאור להסיק בעצמו את המסקנה המתבקשת: אם המוני ה-פלסטינים בגדה המערבית מעריצים את מנהיגי פתח, ורואים בהם את נציגיהם, הרי אין שום מעמד אמיתי למנהיגים המקומיים — אותם מנהיגים שמשה דיין עצמו משוחח עימם תמיד לעיני המצלמה. לא היה מנוס ממסקנה זו, ודיין עצמו רמו עליה בצער גלוי, כמי שאומר: "חבל, אבל מה אפשר לעשות..."

ורק ציפיה כעל מוח מרושע יכול היה להעיף דות על דעתו שמששה דיין מתאר מצב שהוא

עצמו יצר אותה, מעגליקסמים מכוקר שהוא כולו פריידין.

לייטר דיוק: זהו משולש-קסמים בעל שלוש צלעות: עליידי איסור טוטאלי של הפעולה המדינית ב-שטחים המוחזקים, מונע דיין בכוח התארגנות כוחות פוליטיים חדשים ועליית מנהיגות פוליטית צעירה וחדשה. במיוחד נהגך באיבו כל נסיון להקים גוף שידגול בהקמת מדינה פלסטינית עצמאית, תוך שלום עם ישראל.

כך מעניק דיין מוגופול מוחלט למנהיגים המסודרת תיים והקשישים, אשר גם להם אוסר דיין התארגנות ארצית והקמת מנהיגות לאומית. כך גוזר עליהם דיין אימפוטנטיות פוליטית, ומוכיח להמונים הפלסטיניים ששום ישועה לא תצמח מהם.

ברדך זו יוצר דיין חלל ריק, שאותו ממלאים מנהיגי הפידאיון, המטיפים להשמדת המדינה והמפעילים שיטות של טרור קיצוני. רבים מתושבי הגדה מודהים עם מנהיגים אלה, או רואים בהם לפחות פטריוטים.

אחרי כל זה בא דיין, ואומר בהכעיה ש צעור וריאזיום ממוכח: אתם רואים? אין ערך למנהיגים הפלסטיניים המקובלים. ההמונים נותנים את אימונם לפידאיון, ועם אלה אין מה לדבר.

וזהי מהדורה חדשה, והרבה יותר מחוכמת, של תורת גולדה מאיר.

גולדה הפרימיטיבית אומרת: "לא קיימים פלסטינים." דיין המחוכם אומר: "מובן שיש פלסטינים. אבל אין להם מנהיגים שאפשר לדבר עימם."

המסקנה בשני המקרים: הכה נתעם מן העם הפלסטיני ונתכנן את עתיד השטחים המוחזקים כאילו לא היו קיימים.

סוקסם על דחפור

דיין אינו דומה לאותו אדמיראל תורכי שאמר "מאלטה — יוק" — והפליג הביתה מבלי לכבשה. דיין אומר "מאלטה — יוק!" וניגש לפי דיוק האי מעל פני כדור הארץ.

ההצעה לרכישת הקרקעות היא חלק מנסיון זה. רכישת הקרקעות נולדה באווירה מסוימת, שמששה דיין שקד לטפח אותה במשך שש שנים. זוהי אוזירה רגועה יחסית, אך אפופת יאוש. הפלסטינים מתחילים להאמין שהכיבוש הישראלי הוא ניצחון, שאין מוצא. יאוש זה אינו משפיע על מעשי הפלח הדבק באדמתו, והמוכן לחכות במאטאליים מוסלמי עד שאללה, ברוב חסדו, יעביר גם כובש זה מן העולם. אבל הייאוש משפיע על הצרבי העשיר, בעל הקרקעות, המגיע למסקנה שכדאי

למכור את האדמה ביוקר, תמורת דולארים, ולעבור לביירות או ללונדון. עיסקות הקרקעות שנעשו בזמן האחרון מתחלקים לשלושה סוגים עיקריים:

- **עיסקות-רמאות.** ערבי מוכר ליהודי אחוז תאורת-בצע אדמה שאינה שייכת לו, באמצעות יפוי-כוח שאין לו ערך.
- **עיסקות-לחין.** יש הרבה שיטות מתוחכמות לכך. קצין במדים מבקר אצל הערבי, שותה עימו ספלון קפה, מחליף דברי נועם. אחריו בא ספסרה-הקרקעות. הערבי בטוח שיש קשר בין שני הביקורים, או שבנו הסתבך באירגון של פידאיון. או שנותנים לו רמו שזהו רצון השיל"טון, ושאפשר להפקיע בזול אם לא ימכור במחיר סביר.
- **עיסקות-ייאוש.** הערבי מרגיש שהמסך יורד על עירו ועל עמו, והוא נכנע לשמד.

פעולות-הרכישה התחילו מזמן, והן תימשכנה גם להבא בהסות הממשלה. דיין הציע שישותפו בהן ספסרים פרטיים. הצעה זו לא נתקבלה, לפי שעה.

אבל הקו העקרוני של דיין נתקבל. שיהי השילטון ימשיכו לפשוט, לפתות, לשחד וללחוק, כדי להעביר בקצב גובר אדמות ערי כיות ליד הגופים הממלכתיים הישראליים.

על אדמות אלה יוקמו, בהדרגה, שיכונים, קריות עירוניות, ישובים מסוגים שונים. תחילה הם יתאימו, פחות או יותר, למפת תוכנית-אלון. אולם התאימה של התהליך תפרוץ בהדרגה גבולות אלה, והכיבוש השקט ישתרע על פני כל השטח שנכבש במילחמה.

כמו שאמר שימעון פרס, נושא-כליו של דיין: הדחפור ישלים את המלאכה שבה התחיל הסנק.

בעור כמה שנים, יהיה קיים מצב ששום ממשלה בישראל לא תוכל לכמלו, מכלי לגרום למשבר לאומי, ככלי וחברתי ממוכח: ישראלים יגורו בכך רחבי הגדה, רוב תושבי הגדה יעבי דו אצל ישראלים, שרותי-הכייטחון יקיימו פני קוח רצוף למנועת תופעות של התנגדות. מילי חמת-הטיורור תימשך, ברחבי העולם, אבל כי שטחים עצמם תהיה לכך רק תוצאה מוגבלת.

הסולטאן של השטחים

השאלה הגדולה היא: מדוע עורר דיין רעש כה רב סביב עניין מכירת-הקרקעות? זוהי טענתה של גולדה. מה הרעש? הקנייה נמשכת בשקט, באמצעות מינהל-המקרקעין והקרן-הקיימת. הכל מתקדם כשורה. הרעש רק מויק.

ואכן, לכאורה זוהי תעלומה. דיין רגיל לבצע את (החשך בעמוד 28)

